

Tillvaratagande av ben - rutinbeskrivning Lasarettet i Enköping

Beskrivning

Föreberedelser

Den personal som är med på en operation där ben ska skördas ska ha fått behövlig information om detta för att vara behörig att vara med.

Till kirurgavdelningen och dess koordinator kommer senast dagen innan operationen ett godkänt underlag för beslut om omhändertagande av donationsben(hälsodeklaration), tillvarataganderapport, samt etiketter för att märka tillvarataganderapport, etiketter för blodprover samt bakterieodlingar. I tillägg medsändes för att förenkla även de rör som behövs vid blodprovstagnning (3 lila EDTA, 1 rött utan tillsats)

Allt detta skall sedan följa patienten ned till operation.

På operation:

Märk tillvarataganderapporten med ID och donationsnummer. Plastburkens LOT nr (som finns på förpackningen) samt utgångsdatum ska antecknas på tillvarataganderapporten

Anestesisjuksköterskan på sal ska ta blodprover varav ett rött rör, 6 ml och tre lila rör EDTA, 6 ml. Blodproven kan tas vid samma tillfälle och tas med fördel före operationen när patienten fortfarande ligger på rygg då det underlättar provtagningen. Etiketter som ska användas är markerade på baksidan av tillvarataganderapporten. Anestesisjuksköterskan skall även signera på tillvarataganderapporten att patientens identitet är kontrollerad.

Tillvaratagande

När benet är avsågat, men innan det lämnar såret, ska ett benprov avnypas med en gougetång och läggas i ett odlingsrör(vanligt sterilt rör - med gul kork), utan att vidröra den inre rörväggen med tången. Därefter ska caput så snabbt som möjligt läggas i den mindre burken och förslutas med ett lock. Därefter läggs den mindre burken i den större, yttreburken, och försluts även den med ett lock. Plastburken samt röret med benvävnadsprov ska märkas med etiketter.

NOTERA TIDEN FÖR TILLVARATAGANDET!

Etiketter som skall användas är markerade på baksidan av tillvarataganderapporten.

TIPS: För att underlätta etiketteringen så dela etikettarket på mitten och lägg de båda delarna bredvid varandra så det ser ut som lathunden på baksidan av tillvarataganderapporten.

Operatören skall efter operationen fylla i tillvaratagandedelen - datum och tid samt om benet skördats utan anmärkning på tillvarataganderapporten och signera. Om det skördade benet inte kan tillvaratas av någon anledning än förväntade ska en avvikelse skrivas. Att benet kasserats skall i sådana fall även noteras på tillvarataganderapporten.

Det är av vikt att tidpunkten för tagandet av benet noteras på tillvarataganderapporten för att veta när benet senast ska in i transportlådan i benfrys.

De etiketter som blir över kastas i riskavfall INTE i papperstuggen.

Avslutning

Så snart det går skall sedan plastburken med benvävnaden ställas i transportlådan i benfrys i en genomskinlig plastpåse. Benfrys är placerad i korridoren utanför operationssal 3. Detta ska göras senast inom två timmar.

Dokumentera på tillvarataganderapporten datum samt tid för insättning i frys.

Blodproverna samt röret med benvävnad ska tillsammans med **originalet** av tillvarataganderapporten **personligen** lämnas, direkt efter operationen till Lab. Alla 5 rör (3 lila EDTA, 1 rött utan tillsats och 1 sterilt odlingsrör) skall till **Blodcentralens akutlab** i Uppsala!

Sista tidpunkt för avlämning vid lab för att hinna transporteras samma dag är kl 14.15. Efter denna tidpunkt är det inte möjligt att ta ben i Enköping då blodprover måste tas om hand samma dag av blodcentralens akutlab i Uppsala.

En kopia av tillvarataganderapporten samt hälsodeklarationen ska följa patienten tillbaka till avdelningen för inscanning i patientens journal. Det är viktigt att patienten är kvar på sal tills tillvarataganderapporten och kopian är gjord så att patienten får den med sig.

Transport av ben

I Enköping ska sammanlagt 4 lådor för transport av ben finnas tillgängliga/i omlopp. En utav dem skall alltid ligga utan lock i frysen, färdig att lägga in caput i över helgen. En ny läggs in när den första lådan skickats.

På fredag kontrollerar Susanna/Maria(benbanksansvarig eller dess ersättare) huruvida ben för transport finns lagrat i frys. Om så är fallet påbörjas rutinerna för transport av ben;

Föreberedande åtgärder

På fredagen i samband med donation ringer man ordercentralen 019-6119000 och meddelar att behov av transport föreligger kommande måndag.

På måndag;

Ring Protesoperation UAS och meddela att ben kommer idag! (018-611 45 72/018-611 98 15)

Transport avgår från Godsmottagningen EL kl 07.45. Benet behöver vara på godsmottagningen senast kl 07.30

Kontroll att uppgifterna i Tillvarataganderapporten stämmer med märkningen på förpackningen.
Kontroll av förpackning, förekomst av skador, är märkningen intakt.

Medföljande dokumentation:

- TRANSPORTSEDEL

Förutsättningar för transport

- Transportbehållare ska vara lämpad för biologiskt material, och säkerställa kvalitet och säkerhet hos vävnaden, samt vara plomberad med buntband genom öglorna till dragkedjan i transportväska.
- Adress/telefon till avsändande enhet(Operationsavdelningen Enköping, förifyllt) och kontaktperson
- Adress/telefon till mottagande enhet (Kirurg- och ortopedoperation Att: Catarina Stjernberg/Erika Chilléen, Ing. 70 2 tr, Receptionen, 75185 Uppsala) och ansvarig mottagare
- Datum och tidpunkt för packning, transportstart,
- Varningsmärkning "Innehåller vävnad/celler, hanteras varsamt.

Mottagande

Transport sker med Region Uppsala transport och Logistiks försorg. De tillser att benet levereras till receptionen pl 2 Kirurg och Ortopedoperation.

Sök Erika/Catarina alt kordinator 145 72/198 15

Tidpunkt för transportslut noteras på transportsedel, kontroll av transporttid(tid utanför frys), kontroll av förpackning, förekomst av skador, är märkningen intakt?

Kontroll att märkningen på förpackningen stämmer med uppgifterna i Tillvarataganderapporten.

Transportsedel skall ifyllas och arkiveras av mottagaren i pärm.

Benet skall sedan placeras i karantänlådan längst ned i benfrysen. Denna är placerad i sänghallen för ortoped- samt kirurgoperation.

Externa styrande dokument

Benbanken regleras av socialstyrelsens 3 föreskrifter för vävnadsinrättningar (2009:30, 2009:31, 2009:32). Den lokala rutinen följer de riktlinjer som finns upprättade nationellt på Vävnadsrådets hemsida; <http://vavnad.se/ben/dokument>